

Arrels del conflicte a l'Orient Mitjà

Dm, 8/03/2016 per Catalunya Religió

([Cristianisme al Segle XXI](#)) Perquè no s'acaba la guerra de Síria? És una de les preguntes que es va formular en la darrera sessió del «Debat a Sant Ildefons» que organitza l'Associació Cristianisme al Segle XXI. Per analitzar les arrels del conflicte a l'Orient Mitjà hi van intervenir Jaume Botey, president de l'Associació, Tica Font, directora de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) i Pepo Gordillo, professor de la Filosofia del Dret a la Universitat de Barcelona i membre del Centre d'Investigacions Delàs per la Pau i de la plataforma "Aturem la guerra". L'acte es va fer a Barcelona el passat dissabte 27 febrer.

Botey va exposar que si analitzem els discursos del papa Pius XII sobre la guerra, se'l veu encara presoner de les teories medievals de la legítima defensa i de la guerra justa de sant Tomàs. En canvi, la *Pacem in Terris* de Joan XXIII, afirma que no hi ha guerra justa. El concili Vaticà II, a la *Gaudium et Spes*, encara parla de la legítima defensa (n.79), amb límits (80). Caldria entendre-ho en el context de la Guerra freda i d'un període de descolonització durant el qual l'Església s'ha comportat segons els seus interessos.

Per al professor Gordillo, el conflicte sirianès és degut al fet de ser, aquella, una de les grans zones de petroli de fàcil extracció o convencional (com territoris de la Sibèria oriental i del mar Caspi). Aquest petroli és aquell que té una alta taxa de retorn (amb un barril invertit n'obtenen vora un centenar), cosa que no passa amb els mètodes americans del fracking (quan, per un barril esmerçat, se'n poden obtenir sols 8 ó 10).

A això cal afegir-hi aquests dos paràmetres: a) com a producte energètic, s'exhaureix (quedaria al planeta la mateixa quantitat de petroli que hem emprat fins avui —2 bilions set-cents mil barrils—, però amb baixa taxa de retorn, de manera que és possible que es quedi on és); b) el 2006 es va donar el pic o zenit de producció mundial de petroli, fins al punt que el juliol de 2008 pujà a 150\$ el barril mentre al desembre del mateix any estava a 36\$. Aquestes pujades i baixades, això és, la volatilitat del preu, són fruit de l'oferta-demanda o dels interessos de certs països, per exemple Aràbia Saudí, per enfonsar el fracking americà?

Com sigui, el petroli és a l'entorn de la nostra vida no sols per necessitats energètiques, sinó en el camp dels plàstics, teixits, medicines, i, sobretot, pel cicle alimentari: des del tractor que llaura els camps passant per fertilitzants, pesticides, màquines recol·lectores, transports, etc. Tots depenem del petroli, tothom el necessita i determinades sacsejades polítiques, amb conseqüències militars i socioeconòmiques, poden produir recessions de tota mena. Si cada vegada és més escàs, amb el temps... arribarà a ser un producte de luxe. Per això, a Síria, s'hi ha implicat les grans potències: EUA, Rússia, Gran Bretanya, França... La solució seria aprendre a funcionar sense dependre tant del petroli, per exemple, en el cicle alimentari...

Per la seva banda, Tica Font, va començar el seu discurs assegurant que tant per a l'OTAN com per a la UE disposar de fonts petrolíferes i assegurar-ne el transport conformen part de la seguretat d'Occident. A Síria, un cop acabada la guerra freda amb la derrota d'Orient i el seu model socialista, el que s'hi dirimeix és qui marcarà les regles del territori, Iran o Aràbia Saudí. Per això no hem de caure en el parany de considerar-ho un conflicte religiós (Aràbia Saudí, alauita-sunnita versus els xiïtes d'Iran), perquè el conflicte és polític.

El Daïx ha envaït territoris amb petroli o d'utilitat agrícola i per això Aràbia ha subvencionat escamots violents lligats a la gihad, grups relacionats amb Al-qaeda, Daïx... Tica Font va oferir dades esfereïdores del conflicte sirí: 7,6 milions de desplaçats, més de la meitat dels quals han abandonat el país, dels quals quasi dos milions han anat a parar a Turquia, 1,2 al Líban, 0,7 a Jordània... I què fa Europa? Es passa pel forro els Drets Humans, paga a Turquia i a Grècia perquè no els deixin passar (9.000M€), empra 'exèrcit, aixeca murs i filferades, posa vaixells a les illes turques... Davant del problema humà, llegeix dos testimonis, d'un home arribat a Alemanya després 3 anys en camps de refugiats (amb llarg temps a Turquia i Bulgària) i d'una dona siriana arribada al Líban després d'haver presenciats abusos de tota mena.

En el debat es van plantejar un allau de preguntes. Hi pot haver petroli submarí desconegut? És cert que el Deutsche Bank s'agafà els dits en les seves inversions en fracking? Les invasions americanes d'Afganistan, Iraq, Líbia, vist que no s'ha aconseguit un millor ordre del que hi havia, han de considerar-se un fracàs per part d'Occident? Calia treure els dictadors d'allí? Per què no es treu Baixar al-Àssad i s'acaba la guerra de Síria? Interessa fer durar el conflicte per seguir amb el comerç d'armes? Tant negoci hi ha amb les armes com el comerç de persones? No caldria un Tribunal Internacional que judiqués determinats comportaments? Funciona l'OPEP? Menteixen alguns països sobre les seves reserves petrolíferes? Quan Tarik Aziz, ministre de Saddam Hussein, explicà que d'ençà que Iran havia repartit la renda petrolífera per a tothom, ja s'esperaven una invasió d'Occident, tenia raó? Totes aquestes qüestions i moltes d'altres igualment interessants van tenir puntual resposta.

En acabat, va tenir lloc l'Assemblea anual de [l'Associació](#), que va aprovar la Memòria, els comptes i els nous membres de la Junta.